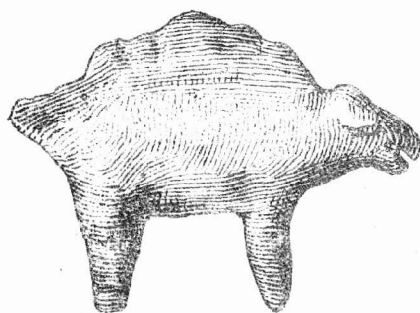

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
pobočka v Brně

*přehled
výzkumů
1959*

BRNO 1960

PD 1520/1959 (1960.)

23243/60

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1959

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Stalinovy sady 19/23.

Odpovědný redaktor: dr. Josef Poulík.

Výkonný redaktor: dr. Jiří Říhovský.

Redaktor: dr. Anna Medunová.

Překlady: prom. hist. R. Tichý a E. Tichá.

Kresby: Jaroslav Jaša.

Na titulní stránce: Hliněná figurka z pohanského obětiště
v Mikulčicích.

Vydáno jako rukopis - 300 kusů - neprodejné.

Sídliště z období římského imperia v Uh. Brodě.

Jiří Pavelčík

V trati "Zběsné", která zaujímá ostrožnu, tvořenou Olšavou a potůčkem Korečnicí, se nachází při okraji města známé sídliště. Na jaře roku 1959 při hluboké orbě nově zcelených lánů JZD byla srovnávána asi 1 m vysoká mez, která dělila naleziště na dvě části. V průběhu terénních úprav jsme získali z kulturních vrstev hojný keramický materiál.

K nejzajímavějším nálezům patří zlomek terra sigillata, nesoucí v reliéfovém provedení doprava kráčejícího ověnceného býka s pásem, který mu obepíná v úrovni posledního žebra tělo. Morfologicky se blíží zjištěný motiv zlomku z Argonne /1/, na němž býk kráčí doleva, chybí mu však ověncení rohů. Argonnský zlomek je datován kolikem keramiky TOCCA, který pracoval v tamějších dílnách za vlády Trajanovy a Antoninovy. I když bezpečně nemůžeme námi získaný zlomek připsat tomuto výrobcí, přece jen pojetí motivu, rozvržení plochy a zpracování je u obou nálezů blízké a dovoluje nám je zařadit přibližně do téhož období.

Provinciální keramika je zastoupena zlomky na kruhu robených nádob, s ostře profilovaným tělem. Ojedinele je povrch potřen červeným lakem, do kterého jsou vyškrabány řady úseček. Podstatnou část nálezů tvoří tzv. barbarská keramika. Její jemně provedené situlovité a miskovité tvary jsou zdobeny meandry a svastikami, rytými ozubeným kolečkem, hřebenováním, nepravidelně rozhozenými dolíky či řadami důlků. Hrubotvará keramika hrncovitých, situlovitých a mísovitých forem je zdobena hřebenováním, "rozmarýnkou", nepravidelnou vlnicí, mřížováním, klikátkou a skupinami žlábků, metopovým ornamentem, otisky prstů, oblých i trojúhelníkovitých kolků a tenkostěnných rourek.

Na základě rozboru materiálu a výzdoby můžeme sídliště na Zběsných u Uh. Brodu zařadit do II. - IV. stol. n.l., což odpovídá datování zjištěnému i na dalších poolšavských lokalitách z tohoto období. Ojedinele se mezi materiálem z období římského imperia našly i zlomky stradonické keramiky, která zde běžně doprovází tato sídliště, a střepy z IX. stol. n.l., pocházející asi ze sousedního sídliště v trati "Korečník".

P o z n á m k y :

- 1) G.Chenet et G.Gaudron-La céramique sigillée d'Argonne. Paris 1955, fig. 58-B.

- - - - -

Siedlung aus der Zeit des römischen Imperium in Uh. Brod.
In der Flur "Zběsné" konnten aus einem beschädigten Objekt Scherben provinz. und der sog. barbarischen Keramik gerettet werden. Mit diesen gewann man gleichzeitig ein Terra sigillata Bruchstück, das mit dem Relief eines nach rechts schreitenden Stieres mit bekränzten Hörnern und umgürteten Lenden, verziert ist. Typologisch naht das aufgefundene Motiv einem Bruchstücke aus Argonne /1/.